

Plattformen Civila Sverige mot människohandel

Verksamhetsberättelse år 2017

Inledning

Plattformen samlar sedan år 2013 en rad organisationer och aktörer kring gemensamma aktiviteter och projekt. Vi träffas regelbundet för erfarenhets- och kunskapsutbyte. Gemensamt kan vi erbjuda omfattande hjälpinsatser till utsatta. Vi har i samarbete med Nationella Samordningsfunktionen vid Länsstyrelsen tagit fram ett Nationellt Stödprogram som vi driver sedan 2015. Sedan 2014 sammanställer vi statistik kring civilsamhällets kontakter med utsatta för människohandel, enligt ett formulär vi utarbetat i samarbete med Nationella Rapportören. Vi samlar också på andra sätt in aktörernas erfarenheter av de utsattas behov. Plattformen vill vara en röst för de utsattas bästa. Plattformen är också en part som kan representera civilsamhället och medverka i dialog med myndigheter och internationella aktörer i den gemensamma, gränsöverskridande kampen mot människohandel, samt för att stärka de mänskliga rättigheterna för alla utsatta. Vi tänker att Plattformen ger alla medverkande organisationer och aktörer ett "added value".

Detta år 2017 är det första som nätverket varit en formell organisation med vald styrelse och medlemskap. Dethär är vår verksamhetsberättelse för år 2017.

Plattformens syfte

Plattformen har under året verkat för att förbättra hjälpen till utsatta och deras barn, samt för implementeringen av Sverige ratificerade internationella konventioner och dokument; Europarådets konvention mot människohandel antagen i Warszawa 2005 och ratificerad av ett 40-tal länder, därav Sverige 2009; Europarådets Direktiv 2004/81/EC om medlemsstaters åtagande för utsatta från tredje land; EU Direktivet 2011:36 om medlemsstaters åtagande för att stärka tillgången till rättigheter för utsatta, liksom i linje med de riktlinjer som dras upp i EU:s Strategi för att eliminera människohandel samt i enlighet med andra grundläggande dokument om mänskliga fri- och rättigheter för utsatta för människohandel och människohandelsliknande exploatering, såväl barn som vuxna offer, liksom de utsattas familjer.

Värdegrund

Plattformen har som värdegrund de mänskliga rättigheterna och vi vilar på ett människorättsbaserat synsätt:

- Vi erkänner människans unika och lika värde oavsett kön, könsöverskriande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religiös-, eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
- Vi erkänner de mänskliga rättigheterna så som uttryckt i internationella, regionala och nationella juridiska instrument och arbetar för säkerställandet och åtnjutandet av dessa i den praktiska verklighet vi finns.
- Vi söker att i all vår verksamhet och genom dem med vilka vi samarbetar, motverka alla former av diskriminering och kränkningar av de mänskliga rättigheterna i Sverige och utomlands.
- Vi erkänner att människohandel är en djup kränkning av de basala mänskliga rättigheterna och en förvrängning av människovärdet. Det traumatiserar individer, bryter ner familjer och samhällen där det förövas. Därför arbetar vi för att stoppa denna fruktansvärda verklighet.

Plattformen arbetar utifrån ett individ-centrerat stöd med "empowerment":

- Vi erkänner varje individ som unik, och därför skall varje person emottas och stöttas som så.
- Vi tror på upprättandet av individen, på denna/dennes villkor med respekt för denna/dennes rätt att välja sin egen framtid.
- Vi tror att individer som utsatts för människohandel, trots sin utsatthet är människor med mål, drömmar och ambitioner, som har en möjlighet att utöva kontroll över sitt eget liv och som

Verksamhetsberättelse antagen vid årsmötet den 13 april 2018

med rätt stöd och hjälp kanfinna överlevnadskraft, styrka och kreativitet kring sina egna livsfrågor.

- Vi antar ett holistiskt synsätt och ser till alla behov, fysiska, emotionella, psykiska, andliga, ekonomiska, juridiska och sociala, utifrån den enskildes förutsättningar.

Vidare har vi i vår värdegrund erkänt betydelsen av samverkan:

- Vi ser människohandel som ett allvarligt brott som måste bekämpas av samhällets alla instanser. Därför arbetar vi tillsammans med myndigheter, nätverk och andra idéburna aktörer, för att främja utsattas bästa och deras rättigheter i vårt samhälle.

Plattformen ser också tillgänglighet som ett viktigt mål i värdegrunden:

- Vi anser att stöd behöver finnas tillgängligt för alla som utsatts för människohandelsbrott, oavsett kön och exploateringsform. Plattformen strävar efter att ge nationell tillgänglighet för alla människohandelsoffer.

Organisation

Vid årsmötet 2017 formerades organisationen Plattformen mot människohandel och en styrelse valdes. Styrelsen har under året haft sex styrelsemöten och diverse kontakter, mail, telefon, arbetsgruppsmöten.

Styrelsen består av 8 valda styrelsemedlemmar;

Ordförande: Ninna Mörner, Plattformen Civila Sverige mot människohandel

Vice ordförande: Madeleine Sundell, Frälsningsarmén

Sekreterare: Isabella Kim, Ecpat

Ekonomiansvarig: Malin Roux Johansson, Realstars

Kassör: Wiveca Holt, Tyresö kvinnojour, Roks

Ledamot: Anneli Avelin: IMT, Insamlingsstiftelsen Samverka mot Trafficking

Ledamot: Caroline Casco, Räddningsmissionen

Ledamot: Karin Gyllenring, Asylbyrån

Plattformen har registrerats och fått ett organisationnummer; 802508-7985.

Det finns nu ett bankkonto (5007-1194835) med bankgiro (774-6730) och swish (1230737437).

Vi har skaffat postbox (Box 7040, 116 31 Stockholm) och mailadresser på domännamnet (info@, styrelsen@, nsp@ samt ninna.morner@manniskohandel.se. Möjligheter till fler adresser finns.

Vi har sökt projektmedel från BrOm för att anordna plattformsmöten ute i landet, utbildning samt utveckla webben (tre ansökningar alla nekats) + verksamhetsbidrag från Socialstyrelsen för att bedriva Nationellt Stödprogram och sammanställa och stödja statistikinsamlingen (nekats).

Nämnas kan också att Plattformen i november 2017 utsågs till protegé för CBSS (Council of Baltic Sea States) galamiddag för offer för människohandel och man samlade in medel till Stödprogrammet under kvällen.

Plattformen mot människohandel är också medlemsorganisation i EU Civil Society Against Human Trafficking som sammankallas två gånger per år i Bryssel.

Medlemskap

I Plattformen mot människohandel finns 2017 tre former av medlemskap.

1. a) Fullt medlemskap organisation

Föreningens medlemmar ska vara organisationer och sektioner (Stiftelse/samfund, ekonomiska föreningar) i Sverige som ansluter sig till Plattformens värdegrund och accepterar och verkar för de ändamål som beskrivs i Plattformens stadgar. Fullt medlemskap innebär motionsrätt samt yttrande-, förslags- och rösträtt på årsmötet.

1. b) Individuellt medlemskap

Föreningens medlemmar kan även vara experter eller enskilda oberoende aktörer som är partipolitiskt obundna och ansluter sig till Plattformens värdegrund och accepterar och verkar för de ändamål som beskrivs i Plattformens stadgar. Individuellt medlemskap innebär motionsrätt samt yttranderätt på årsmötet, men inte förslags- eller rösträtt på årsmötet.

1. c) Nätverkande medlemskap

Övriga (organisationer och/eller oberoende individuella aktörer) som önskar medverka i arbetet och/eller stödja de ändamål som beskrivs i stadgarna kan bli nätverkande medlemmar. Nätverkande medlem har rätt att närvara med en observatör med yttranderätt på årsmötet.

Ansökan om fullt medlemskap/individuellt medlemskap/nätverkande medlemskap görs skriftligen och beviljas/avslås av styrelsen och fastställs på årsmötet. Anmälan om utträde görs senast en månad före ordinarie årsmöte.

Medlemsavgift 2017; Fullt och nätverkande medlemskap för organisationer, minst 1000 SEK; Individuellt medlemskap minst 500 SEK.

Under år 2017 har vi hanterat 17 medlemsförfrågningar och beviljat 14 medlemskap (i alla tre former). De tre som inte beviljats har inte varit ideella verksamheter i enlighet med stadgarna.

Beviljade medlemmar är: Individuellt: Ninna Mörner, Plattformen; Karin Gyllenring, Asylbyrå; Anneli Kalenius, Alla Kvinnors Hus; Wiveca Holst, Kvinnojourserörelsen; Silvia Ingolfsdottir Åkerman, Brottsbyrå. Fullt medlemskap; Frälsningsarmén; Noomi Hela Människan; Talita; Ecpat; Räddningsmissionen; Realstars. Nätverkande medlemskap; Erikshjälpen; SHRL; Ingela Burenfjäll.

Aktiviter år 2017

STÖD TILL UTSATTA

Nationellt Stödprogram, NSP

Plattformen Civila Sverige mot Människohandel drev under 2017, med medel från Länsstyrelsen, ett Nationellt Stödprogram (NSP). NSP syftar till att erbjuda ett förbättrat samt kompletterande stöd till utsatta för människohandel och exploatering. Stödet ska vara individuellt avpassat till den utsattas behov, och ge möjlighet till en förbättrad livssituation. Det Nationella Stödprogrammet kompletterar de stödinsatser som erbjuds inom ramen för [Manual vid misstanke om människohandel](#) (Sveriges motsvarighet till Transnational Referral Mechanism där insatskedjan från polisanmälan till avslutad rättegång framgår) samt Återvändandeprogrammet, som idag kan kopplas in i kedjans olika faser (från identifikation till avkunnad dom).

Vi erbjöd under 2017 finansiering av fyra former av stödinsatser när behov finns, som inte samhället kan möta:

- max 30 dagar på skyddat certifierat boende för utsatta samt deras barn inför polisanmälan,
- max 90 dagar skyddat certifierat boende för utsatta samt deras barn som av olika anledningar inte gör en polisanmälan efter 30 dagar,
- punktinsatser för att komplettera och förbättra stödet från identifikation till återvändande/integration
- punktinsatser för att komplettera och förbättra stödet under integrationsprocessen.

NSP kompletterar det formella stödet och fyller på så vis gapen i systemet. Därför erbjuder vi även rådgivning och stöd vid uppkomna problem i den mån vi kan vara behjälpliga tex vid avslag på asylansökan eller återvändande eller att hitta kontakter och hjälp av olika slag inom Plattformens nätverk i Sverige eller utanför Sverige.

Det är endast certifierade aktörer som kan ansöka om att en utsatt person ges tillträde till programmet (informell identifierad som offer för människohandel och människohandelsliknande exploatering) och därefter kan ansöka om finansiering av stödinsatser i de fall samhället inte bekostar dessa – och den utsatta anses ha behov och rätt till det enligt de internationella dokument Sverige ratificerat. Identifieras en utsatt person av annan aktör, kan denna kontakta samordnaren av stödprogrammet som

slussar vidare för att hjälpa till att ordna stöd och skydd hos certifierad aktör som ingår i Stödprogrammet.

NSP steg för steg:

- Informell identifiering kan göras av certifierade aktör eller av en samverkande aktör som kontaktar NSP – endast en certifierad aktör kan söka tillträde till NSP för den utsatta och samordnaren konfirmerar tillträdet (informella identifieringen)
- Om inte in i MMMn kan NSP finansiera stöd i visst antal dagar (30 + 90) och barn tillägg kan ges efter behov och i enlighet med rättigheter.
- Om in i MMMn kan NSP komplettera stödet punktvis efter behov och i enlighet med rättigheter
- Om inte använder Återvändandeprogrammet kan NSP:
  - ge kompletterande integrationsinsatser
  - försöka ordna återvändande via egna kontakterDetta efter behov och i enlighet med rättigheter.

Totalt har NSP under 2017 hjälpt 27 personer; 18 kvinnor, 2 män och 7 barn (ytterligare 3 barn till offer för människohandel finns i hemländer). Två kvinnor var gravida när de ansökte om tillträde och ett barn har fötts under 90 dagarsinsatsen. En kvinna har blivit gravid under året.

Under 2017 fick 11 kvinnor och 4 barn tillträde till NSP och de certifierade aktörerna (5 boenden) beviljades medel för att täcka totalt 23 insatser. Flera ytterligare insatser har även finansierats och erbjudits direkt av hjälpgivande organisation. NSP kompletterar men kan inte täcka alla kostnader för ens de som beviljas tillträde, utan endast underlätta för aktörerna att kunna ge fler hjälp. Sammantaget har NSP varit behjälplig med att ge information om rättigheter och möjligheter till stöd, att hjälpa till med säkert återvändande och inkomma med yttrande i asylärenden om rättigheter och behov hos offer för människohandel, deras barn samt vittnen till människohandel i enlighet med de konventioner och direktiv som Sverige ratificerat. Detta har varit insatser inom ramen för samordnarens uppdrag som inte belastat budgeten för kostnader för stödinsatser.

Det har vidare anordnats två träffar för boenden inom ramen för NSP med erfarenhetsutbyte kring ärendehantering och asylfrågor (Lisa Hultin Knutas, MIG svarade på asylrelaterade frågor) och kring samordningsfunktionen och kompletteringen av civilsamhället (Endrit Mujaj svarade på frågor relaterade till hotline, regionkoordinatorer mm) samt ett tillfälle som gav kompetensutveckling kring arbeta med traumatiserade barn (Rädda Barnen anordnade).

Samordnaren har även informerat om NSP (Nationellt Stödprogram) och civilsamhällets samarbete för Länsstyrelsen; MIG mfl. på olika träffar.

Se rapporten med ärendehantering och ekonomisk redovisning:

<https://manniskohandel.files.wordpress.com/2018/02/nsp-2017-slutrapport-2018-01-17-nm-2.doc>.

Statistiksammanställning

År 2017 sammanställde vi statistiken för föregåendeår, 2016 och skickade också in detta underlag till den Nationella Lägesrapporten samt använde den i andra rapporter och analyser av utsattas behov och civilsamhällets insatser. En summering av resultatet i sammanställningen:

År 2016 ser vi att alltfler har sin första kontakt med civilsamhället och att allt fler kommer från tredje land. Vi ser också att allt fler har blivit utsatta på vägen till Sverige.

Av totalt 70 har är det endast 25 som polisanmäler. Det är 43 som uppges ha blivit utsatta i Sverige och brottet är alltså anmälnings- och utredningsbart, ändå är det 18 av dessa 43 (40 %) som inte gör en polisanmälan. Av övriga 27, som enbart utsatts i annat land utanför Sveriges gränser är det kanske inte lika anmärkningsvärt att ingen polisanmälan skett. Det är svårt att motivera att de ska polisanmäla då detta inte leder till att förundersökning öppnas och stödinsatser sätts in som tex betänktetid (reflektionsperiod enligt Europarådets konvention art. 13).

En klar trend är att alltfler hjälpsökande har sin första och enda kontakt med civilsamhället. I 47 av 70 kontakter har den utsatta identifierats av civilsamhället, eller själva sökt upp civilsamhällets

organisationer och två fall av dessa har en närstående förmedlat. Vi ser därmed att civilsamhället får ta ett allt större ansvar för att identifiera, ge skydd och stöd till utsatta och deras barn och faktiskt även vara behjälpliga med säkert återvändande. Vi anar att detta är en utveckling som kommer accentueras. Det Nationella stödprogrammet som Plattformen dvs civilsamhället driver (om än med medel av Nationella Samordningsfunktionen Stockholm Länsstyrelse) kompletterar samhällets insatser. Vi ser ett ökande behov av att kunna möta upp den grupp som söker skydd från människohandel och som i och med att de avvistats men är kvar i Sverige löper risk att bli exploaterade.

En annan trend vi iakttagit är att kvinnor från länderna i Balkan kommer med sina barn för att söka skydd från hot, våld och förföljelse från organiserade ligor som även kan ha känningar bland myndigheter och poliskår i hemländerna. De får inte asyl i Sverige utan avvisas. Vi ser risker med att de exploateras i Sverige då de söker försörja sig t ex med svart arbete.

Vi vill också återigen poängtera barnperspektivet. De medföljande barnen är traumatiserade och har under hjälpinsatserna med tiden (via mer ingående uppgiftsinhämtande från de 13 utsatta och deras 7 barn som år 2016 fick stöd via Nationella stödprogrammet) även berättat om direkta övergrepp från kunder och människohandlare, handlingar som borde ge de medföljande barnen status som brottsoffer och därmed rätt till stödinsatser som sådan.

Se statistiksammanställningen 2016 om civilsamhällets kontakter och om utsattas behov och rättigheter (<https://manniskohandel.se/plattformen-civila-sverige-mot-manniskohandel/statistikinsamling/>)

INFORMATION

Informationsmaterial flera språk

Med medel från Brottsofferfonden kunde vi ta fram informationsmaterial. Vi har tagit fram informationsmaterial om det nationella stödprogrammet till samarbetspartners till Plattformen mot människohandel, samt enklare informationsfolderar på flera språk (antal språk: 14 inkl svenska) att dela ut direkt till potentiellt utsatta för människohandel av alla former (finns även tillgängligt på hemsidan för nedladdning).

Foldrarna på flera språk finns på följande språk; svenska, engelska, franska, spanska, rumänska, romani, bulgariska, albanska, ryska, farsi, arabiska, swahili, tigrinjska, somaliska. Val av språk är gjord dels pga av de kontakter vi har enligt statistiken men också boendens egna förslag.

På folderar och infomaterial finns kontaktuppgifter till NSP/Plattformen men även till hot line. På folderarna på flera språk finns även 112-numret med.

De folderar som finns som pdf:er på hemsidan till potentiellt utsatta på 14 språk kan nu laddas ned, delas, skrivas ut, tryckas upp och läsas på mobil, skärm mm. Vilket gör att vi skapar olika möjligheter till kontakter.

Det finns framtaget infomaterial på 14 språk som spridits till olika medlemsorganisationer men även samverkanspartner, inte minst MIG som identifierar många potentiellt utsatta. Dessa folderar finns som nedladdningsbara pdf:er också: (länk: <https://manniskohandel.se/utbildning-information/>)

Det finns också folder om Plattformen och NSP som delats ut till olika samverkanspartners och medlemmar. Även den finns som nedladdningsbar pdf. (länk: <https://manniskohandel.files.wordpress.com/2017/08/informationsfolder-a5-svenska.pdf>)

KUNSKAP OCH UTBILDNING

Populära plattformsmöten

Under år 2017 anordnades 10 plattformsmöten på olika teman för medlemmar och nätverk och samarbetspartner, med inbjudna talare från NGOs och GO och internationellt. Varje möte samlade ett femtontal personer, som representerade olika expertis och organisationer beroende på teman;

Verksamhetsberättelse antagen vid årsmötet den 13 april 2018

10/2 PLATTFORMSMÖTE TEMA BARN I RISKZON. Inbjudna talare: Ida Hellrup, Barnrättsbyrån, Helena Wihlborg Baba Stadsmissionen, Shawna von Blixen, Östersjöstaternas Råd och Anneli Avelin, Insamlingsstiftelsen mot Trafficking

17/3 PLATTFORMSMÖTE TEMA RÄTTSPROCESSEN . Inbjudna talare: Karin Gyllenring, Asylbyrån, Hanna-Marija Zivojinovic, Vic & Partners juristbyrå samt Kajsa Wahlberg, Polismyndigheten.

28/4 PLATTFORMSMÖTE TEMA IDENTIFIKATION. Inbjudna talare: Endrit Mujaj, Länsstyrelsen, Kajsa Törnquist Netz, Migrationsverket, Sooi Schneider, Habibi, Madeleine Sundell, Frälsningsarmén

19/5 PLATTFORMSMÖTE TEMA: GRÄNSÖVERSKRIDANDE SAMARBETE. FOKUS RUMÄNIEN. Inbjudna talare: Galina Gaivoronskaia, Frälsningsarmén Moldavien samt Meghan Donevan, Talita Rumänien.

2/6 PLATTFORMSMÖTE TEMA: KAPA EFTERFRÅGAN SEXUELLA TJÄNSTER. Inbjudna talare: Wanjiku Kaime-Atterhög, Uppsala Universitet, Per-Anders Sunesson Sveriges ambassadör mot människohandel, Malin Roux-Johansson Realstars

25/8 PLATTFORMSMÖTE. TEMA UNGA I RISKZONEN. FOKUS NORDAFRIKANSKA UNGDOMAR.

Inbjudna talare: Sooi Schneider, Habibi; Åsa Göransson, Rädda Barnen; Helena Wihlborg, Baba, Stadsmissionen; Petra Tammert Seidefors, Länsstyrelsen; Jenny Selenius, Ungdomsjouren; Marie-Anne Karlsson & Petra Rinman, Kunskapscentrum För Ensamkommande; Karin Törnell, Refugee Welcome; Kajsa Törnquist Netz, Migrationsverket och Christian Frödén, Gränspoliserna.

22/9 PLATTFORMSMÖTE TEMA SEXUELL EXPLOATERING. Inbjudna talare: Workshop 2 projekt DESire med Wanjiku Kaime-Atterhög, Uppsala Universitet

18/10 ANTI-TRAFFICKING DAY. MÄNNISKOHANDEL UTIFRÅN DE UTSATTAS PERSPEKTIV. Inbjudna talare: Patrik Cederlöf, Nationell Samordnare, Ninna Mörner, Ordförande Plattformen Mot Människohandel, Karin Gyllenring, Advokat Asylbyrån, Kremena Hultby, Verksamhetsledare, Boende Inom Frälsningsarmén Michaela Granit, Regissör Dreambusiness.

10/11 FM. PLATTFORMSMÖTE TEMA ARBETSKRAFTSEXPLOATERING. Inbjudna talare: Presentation projekt Endrit Mujaj, Nationella Samordningsfunktionen. Dialog med Center för Papperslösas Fackförening och Sociala Center.

10/11 EM PLATTFORMSMÖTE TEMA MÄNNISKOHANDEL/EXPLOATERING FÖR SEXUELLA ÄNDAMÅL. Inbjudna talare: Workshop 3 projekt DESire med Wanjiku Kaime-Atterhög, Uppsala Universitet

Minnesanteckningar skickades ut via mail efter varje möte till alla som deltagit eller anmält intresse att få information.

Medverkan vid utbildningar

Styrelsens medlemmar medverkade vid ett antal olika utbildningstillfällen som representanter för Plattformen:

- ❖ Utbildningsinsatser av polisutbildning grund (SH) och fortbildning (UU).
- ❖ Om hjälpkedjan och människohandel medverkan utbildningsdagar flera orter (Kalmar, Linköping; Växjö; Malmö);
- ❖ Utbildat NGOs/volontärer om identifiering och indikatorer, Läkare i Världen, Cross Roads.
- ❖ Deltagit i arrangemang kring en veckas studiebesök från Sydafrika.

Rådgivning/expertis

Ordförande gav feedback utifrån sin expertis på en rad utbildnings- samt informationsmaterial. Likaså vgav man feedback på ansökningar, forskningsupplägg , studentuppsatser mm.

- ❖ Feedback till info/utbildningsmaterial; CBSS input till country report inom ramen för TRAM Migration Along the Migration Routes, guide lines utformning inom ramen för STROM för svenska förhållanden, LSTs rapporter om barn; MIGs utbildningsmaterial för webben;

Frälsningsarmén design av projekt Safe Haven; Noomi Utsusningsprogram; Realstars information kring businessansvar för sexköp.

- ❖ Feedback på forskningsprojekt och vetenskapliga artiklar och ansökningar (Södertörns högskola, Uppsala Universitet; Stockholms Universitet, Lunds Universitet), samt diverse intervjuer av studenter/doktorander + surveys olika projekt

PÅVERKANSARBETE NATIONELLT

Nationella handlingsplanen

Vi har år 2017 såsom tidigare år skickat in ett underlag till Nationella Rapportören som vi samarbetar med till dennes Nationella Lägesrapport. Förutom statistiken ger vi en analys av situationen och vi rapporterade bl.a. att:

Avslutningsvis kan man konstatera att trenden att allt fler utsatta utanför Sveriges gränser och söker asyl och skydd men avvisas är tydlig. Den stämmer med omvärldsutvecklingen och de strömmar av människor som försöker ta sig från våld och till trygghet världen över. Men det vi ser är att vi möter kvinnorna, ofta med barn.

Vi ser också en trend att civilsamhällets betyder alltmer för att identifiera, ge stöd och skydd men även hjälp att återvända säkert.

Plattformen Civila Sverige mot människohandel är därför slutligen oroliga över utvecklingen. Att regeringen samtidigt beslutat nedmontera den nationella samordningsfunktionen och lägger ansvaret på operativt stöd till utsatta på kommunnivå ökar vår oro. Detta sammantaget med att allt fler nekas asyl och allt fler därmed hamnar i riskzon för exploatering oroar oss också. Vi anar att allt fler kommer att utsättas för tvångsarbete och att det i stort finns en risk för en samhällsutveckling där allt fler lever i utanförskap och allt fler riskerar hamna i exploatering eller dras i de kriminella nätverken. Vi tror tvärtom att det enda sättet att vända är att utöka identifiering och stöd till alla oavsett legal status och arbeta långsiktigt med empowerment, integration, säkert återvändand och kanske inte minst traumabehandling och stöd till barnen som annars riskera bli en ny generation offer för människohandel.

Överflytt av samordningsfunktion

Överflytten av samordningsfunktionen oroade civilsamhället under år 2017. Vi hade en dialog om situationen inför beslutet där vi sökte arbeta för att inrätta en Nationell Samordnare i enlighet med modellen som finns för tex Samordnare mot Våldbejakad Terrorism. Tanken var att en sådan funktion skulle kunna få ställning som en kommitté och ett starkare mandat att styra upp myndigheter på olika nivåer och en starkare budget. Vi uppvaktade även Regeringskansliet med våra farhågor kring att de uppbyggda funktionerna för direkta insatser och samordning skulle nedprioriteras vid en direkt överflytt till JäMy, liksom att inte minst stödet till Nationella Stödprogrammet verkade osäkert samt att vi därmed förutsåg att kommunerna skulle få ökad belastning men inte stöd för att bemöta detta.

Vi hade upprepade samtal och möten för att föra dialog kring överflytten samordningsfunktionen till JäMy.

Nationella handlingsplanen

Under våren 2017 (23 mars i Dagens Samhälle) tog vi initiativ till och skrev en gemensam debattartikel om vikten av att ha en nationell handlingsplan för alla former. Vi skrev att;

" Ökad migration ger oss nya utmaningar i arbetet med att bekämpa människohandel. En växande grupp riskerar exploatering, till exempel avvisade ensamkommande barn. Sverige behöver en nationell handlingsplan, skriver Plattformen Civila Sverige mot människohandel./.../

Här följer några förslag till Sveriges regering på områden att ta upp i en handlingsplan för att täcka upp befintliga luckor samt rusta oss för nya utmaningar:

- En reflektionsperiod enligt Europarådets konvention innebär att alla potentiellt utsatta först erbjuds minst 30 dagar av vila, innan de avkrävs medverkan i rättsprocess. För tillfället beviljar civilsamhället inom ramen för sitt stödprogram informellt en viloperiod på 30 dagar utan krav på polisanmälan.
- Hot, våld och mord på anhöriga i hemlandet är tyvärr förekommande. Många brottsoffer är rädda för repressalier. Det behövs ett förbättrat skydd till utsatta, samt även deras familjer och barn i hemlandet.
- Medföljande barn till offer för människohandel har behov av traumabearbetning och stöd, på samma sätt som barn som upplever våld i nära relation.
- Allt fler ensamkommande barn som får avslag och tvångsavvisas går under jorden. Civilsamhället har fått rapporter om exploatering i denna grupp, till exempel om tvångsarbete och sexuell exploatering.
- Allt fler asylsökande män får avslag på sina asylansökningar och kommer att vistas i Sverige utan papper. De är då i riskzonen för tvångsarbete.
- En ökande andel asylsökande kvinnor söker skydd med anledning av att de utsatts för människohandel i hemlandet. Könrelaterad diskriminering såsom tvångsgifte eller hedersrelaterat våld ligger ofta bakom. Människohandel är idag inte asylgrundande och de förblir då skyddslösa.
- Dublinförordningen gör att asylsökande kvinnor från tredje land skickas tillbaka till första EU-land. Vilket ansvar tar Sverige för att säkerställa deras rättigheter om skydd och stöd, oavsett var de utsatts? I Finland har man utrett frågan och blivit mer restriktiv med att följa Dublin.

En global värld med många människor på flykt och fler utsatta ställer allt högre krav på ett strategiskt och framåtsyftande samarbete. Vi efterlyser en svensk nationell handlingsplan för alla former av exploatering, som utifrån de mänskliga rättigheterna kan möta dagens utmaningar.

Artikeln undertecknades av ett stort antal aktörer: Ninna Mörner, samordnare Plattformen Civila Sverige mot Människohandel; Zandra Kanakaris, ordförande UNIZON och generalsekreterare 1 000 möjligheter; Anders Björkman, ordförande Läkare i världen; Paulina Bengtsson, verksamhetsansvarig Novahuset; Michaela Granit, regissör, Projekt Dreambusiness; Malin Roux Johansson, verksamhetschef RealStars; Wiveca Holst, styrelseledamot Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (Roks); Elisabeth Dahlin, generalsekreterare Rädda Barnen; Åsa Grimlund Milltoft, verksamhetschef Stiftelsen Unga Kvinnors Värn (UKV); Ina Müller, föreståndare Stiftelsen Unga Kvinnors Värn (UKV); Karin Gyllenring, advokat Stockholms Asylbyrå; Hanna-Marija Zivojinovic, jurist Vic & Partners Juristbyrå; Fataneh Nik-Khakian, kulturarbetare Aida Film; Georg Joseph, ansvarig för migrations- och flyktingfrågor, Caritas Sverige; Isabella Kim, jurist ECPAT Sverige; Daniel Grahn, generalsekreterare Erikshjälpen; Sanna Vestin, ordförande Flyktinggruppernas Riksråd (FARR); Maria Ahlin, ordförande Freethem; Madeleine Sundell, nationell samordnare mot människohandel Frälsningsarmén; Caroline Casco, verksamhetssamordnare mot människohandel och prostitution Göteborgs Räddningsmission; Elisabeth Samuelsson, verksamhetsansvarig skyddat boende Noomi, Hela Människan i Malmö.

Debattartikeln i Dagens Samhälle: <https://www.dagenssamhalle.se/debatt/stoppa-profiteringen-pa-maenniskors-desperation-32500>)

Hösten 2017, den 11 oktober bjöds Plattformen samt ett antal andra utvalda civilsamhälleliga organisationer in till en Hearing för att ge input till Handlingsplanen. Efter Hearingen erbjöds deltagarna skicka in synpunkter, vilket Plattformen gjorde. Vi angav utifrån de ramar som ställts upp under hearingen 18 områden att ta upp i handlingsplanen. Förslaget återfinns på <https://manniskohandel.files.wordpress.com/2016/01/nationell-handlingsplan-plattformen.doc>)

Övrig mediamedverkan

Många journalister hör av sig till Plattformen för att göra intervjuer eller få tips på personer att intervjua och Plattformen söker bemöta och underlätta sådana kontakter utifrån de utsattas bästa. Under året har Plattformen medverkat i media och bidragit till researchintervjuer för TV4, SVT, TT,

Ekot, Omvärlden bl.a. Vidare har vi undertecknat ett Öppet brev som Etikkommissionen tog initiativ till i samarbete med Läkare i Världen. Brevet handlade om papperslösa och asylsökande kvinnors utsatthet och blev publicerat i DN genom Agneta Pleijels krönika: <https://www.dn.se/kultur-noje/agneta-pleijel-kvinnor-pa-flykt-behover-vart-stod/>

PÅVERKANSARBETE INTERNATIONELLT

Plattformen har varit aktiva i att ha kontakt med GRETA när de under 2017 gjorde sin andra utvärderingsrunda. En grupp representanter för Plattformen träffade GRETA för att ge muntlig input under den vecka under våren då de besökte Sverige, samt att man innan hade haft kontakt inför besöket. En rapport skickade sin innan besöket också. Under hösten rapporterade Plattformen in mer information om utvecklingen i Sverige.

- **Lämnat in rapporter; GRETA Se länk:**
<https://manniskohandel.files.wordpress.com/2016/01/swe-platform-recommendation-to-greta-april-2017.doc>
- **Lämnat in input och underlag till TIP, CBSS; EU-kommissionen.**
- **Deltagit EU Civil Society Platform Meeting**

Ideellt arbete och ersättningar

Ovanstående arbete har till största del bedrivits på ideell basis eller inom ramen för styrelsemedlemmars uppdrag inom de ideella organisationer de representerar. Projekten Nationellt Stödprogram samt projekt Informationsfoldrar på flera språk har inneburit ersättning för samordningsinsatser av projekten. Det handlar om medel från Nationella Samordningsfunktionen (samordning 20 % X nio månader) samt Brottsofferfonden (en vecka heltid). Medlen har under 2017 legat av praktiska skäl på Frälsningsarméns konto då vi initialt inte var en organisation när vi tilldelades medlen.

Det nationella stödprogrammet har erhållit projektmedel av Länsstyrelsen Stockholm för att framför allt finansiera stödinsatser och kvalitetssäkra stödet genom att certifiera aktörerna, men också för att ta fram och samordna programmet. Totalt har det handlat om 600 000 kr under år 2017 från Länsstyrelsen för att genom det kompletterande stödprogrammet ge utsatta tillgång till stöd och rättigheter. Projektmedel informationsmaterial på flera språk redovisades av Frälsningsarmén direkt till Brottsofferfonden och handlade om 65 000 kronor för översättning, formgivning och tryck.

Inkomster till organisationen Plattformen mot människohandel har bestått av medlemsavgifter och gåvor och utgifter reseutlägg samt utgifter för postbox och domännamn samt banktjänster. Se ekonomisk redovisning.

Resultat och balansräkning. Plattformen Mot Människohandel

Räkenskapsår: 17-01-01 - 17-12-31

Balansrapport

Tillgångar vid årets slut.

Fodringar	0
Kassa och Bank	5698
Summa tillgångar	5698

Eget kapital och skulder vid årets slut

Eget kapital vid årets början	0
Eget kapital vid årets slut	5698
Skulder vid årets slut	0
Summa skulder och eget kapital	5698

Resultaträkning

Rörelsens intäkter

Medlemsavgifter	7000
Gåvor/föreläsningarsvode	3200
Projektmedel*	665 000
Summa intäkter	675 200

Rörelsens utgifter

Utlägg administration samt resor**	4502
Projekt NSP*	600 000
Projekt Infomaterial*	65 000
Årets resultat	5698

* Nationellt Stödprogram om 600 000 kronor hanterades under år 2017 via konto hos Frälsningsarmén eftersom Plattformen formade organisation först efter första kvartalet 2017. Projektmedel för att ta fram och trycka upp informationsmaterial om 14 språk samt en folder hanterades likaså av Frälsningarmén och uppgick till 65 000.

** Utgifter för postbox, domännamn samt banktjänster liksom resor till och från flygplats i samband med EU Civil society Platform Meeting X 2.